

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnishvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredishvu, naročnina pa upravnishvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

Slovinci in jugoslovansko vprašanje.

Zadnji dogodki na Balkanu, ki so spravili v ekstazo vso evropsko politiko in diplomacijo, niso ostali brez močnih utisov na Slovence, ki smo se poprej kaj malo brigali za razmere doli na Balkanu. Ti so nam bile nekaka terra incognita. Ves svoj interes je posvečevala javnost vprašanju, ki so za nas veliko manje važnosti nego jugoslovansko vprašanje. A kakor rečeno, zadnji dogodki so vplivali precej močno na slovensko javnost, a še vedno ne tako kot bi morali, kajti jugoslovansko vprašanje bi moralo postati temelj našemu kulturnemu, političnemu in gospodarskemu delu.

Ne stavimo si visokoletečih, utopističnih ciljev, ki se navadno razblinjajo v programatičnih frazah, bodimo realni in lotimo se pozitivnega dela, razmišljanja in medsebojnega spoznavanja. Jugoslovanskega vprašanja si ne razlagajmo tako, kot ga razumevajo gotovi krogi, ki iščejo povsod le revolucionarnih in iridentovskih idej in teženj, ne, naše delo bodi mirno, a zato toliko bolj premišljeno in času primerno! Jugoslovansko vprašanje nam ne sme biti sredstvo demagoških programov, ono mora stati vzvišeno nad vsemi, ono mora biti rdeča nit našega političnega, kulturnega in gospodarskega dela.

Da se razumemo na vse strani natanko, moramo pojasniti seveda vse te tri točke jugoslovanskega vprašanja: najbolj misteriozna je seveda prva, to je politična jugoslovanska ideja. Že v prvi številki „Jutra“ smo dovolj precizirali svoje stališče, in težko bi bilo povedati kaj več. Povdariti pa moramo samo politično zblizanje in zvezo vseh jugoslovanskih naprednih elementov, ki se je že svoječasno projektirala, a ni prišla do uresničenja. Dejstvo je, da so ravno napredni elementi poklicani, da ožive to koncentracijo, ker klerikalizem nima, razun med nami, nikjer one opore, da bi mogel računati s pozitivnim delom. Slovenski klerikalci razumevajo jugoslovansko vprašanje na naiven način, ki ga dokumentirajo s svojim popolnim neznanjem realnega dela. Njim je jugoslovansko vprašanje identificirano z veleizdajstvom. Ako iščemo med Jugoslavlani primere slovenskim klerikalcem najdemo isto v hrvaških frankovcih srbskih radikalih. Kdor zasleduje pazljivo zadnje dogodke na Hrvaškem, je opazil popolni propad frankovcev, a tudi srbski radikalci morajo povsod reterirati pred mlado in življenja polno srbsko samostalno stranko! Prvi korak v tem vprašanju bi torej bil zblizanje jugoslovanskih naprednih elementov, in kot svojo največjo in prvo nalogo si stavimo, da uresničimo to idejo.

Kar se tiče kulturnega in gospodarskega vprašanja, ni dovoljno samo teoretično razpravljanje, treba je spoznavanja. Tako stojimo pred plotom, ki ga je treba preskočiti! In tu smo Slovenci ravno na najslabšem, ker nimamo splošne organizacije,

ki bi začela s podrobnim delom, ki bi obrabala vso svojo pozornost ti ideji.

Treba nam je zveze, združitve, iz katere naj prihajajo ideje, misli, ki bi nas vodili k cilju!

V Ljubljani obstoji ruski, češki, francoski krožek, a kar nam je najbližje tega nimamo, in to je „Jugoslovanski klub“.

Ta cilj smo si stavili pred oči, svoje misli predlagamo slovenski javnosti, ki naj razmišlja o njih! Ne fraze, ne utopije, ampak resno, pozitivno in realno delo.

Slovanski Jug.

Nova stranka na Hrvaškem. Ban Tomašić hoče ustvariti na Hrvaškem novo stranko. V razgovoru z dopisnikom „Budapesti Naploa“ je namreč izjavil, da je oživiljenje stare narodne (madžaronske) stranke nemogoče, ali da je njegov idea — četudi visoko ceni može iz hrvaško-srbske koalicije in se hoče držati pakta, ki ga je s to politično grupo sklenil — konzervativna stranka, ki si jo on zamišlja tako, da bi se nekateri politiki iz hrvaško-srbske koalicije združili z nekaterimi možmi iz nekdanje „narodne“ stranke in osnovali novo stranko. — Ta načrt je dosti pametno zamišljen, ali se lahko reče že danes, da ga ne bo mogoče izvesti. Kdor pozna razmere na Hrvaškem, ki so nastale po padcu koalicijske vlade vsled Rauchovega absolutističnega režima in mu je znano, da so se stranke v koaliciji medsebojno tako zblizale, da med njimi takorekoč nobene razlike ni več, ta ne bo veroval, da bi bilo Tomašiću mogoče realizirati ta načrt, posebno ker bi bila nova stranka na Hrvatskem popolnoma odveč; nekako staro madžaronstvo v novi obleki danes na Hrvatskem ni več mogoče, ker so Hrvati in Srbi na Hrvatskem danes čisto drugačni kot so bili v Khuenovih časih.

Nakup novopazarskega sandžaka po Srbiji? Vedno več in vedno resneje se govori, da so med Srbijo in Turško v toku pogajanja glede prodaje novopazarskega sandžaka, ki razdvaja Črno goro od Srbije, od strani Turške Srbije. Vesti o temu prinašajo vsi evropski listi in stvar ni neverojetna, ker Turška, tudi nova Turška, zelo rada prejema denar in ako ga drugače ne more dobiti, pa dežele prodaja, posebno take, ki za njo nimajo posebne vrednosti kot je novopazarski sandžak, ki je za njo samo nepotreben balast, a za Srbijo je naravnost velikanske važnosti; ker jo ta majhni gorski kraj deli od Črne Gore in od morju. Da pa Srbija dobi izhod na morje, bi bila velika pridobitev za njo in za vse Jugoslovanstvo.

Razpad frankovske stranke. Med frankovci na Hrvaškem so nastali veliki prepiri, ki jih je povzročila znana Jankomirska afera mladega Viadimira Franka, ki je izstopil iz stranke, dokler ne pojasni te umazane barantije; tudi zagrebške občinske volitve so jim zadale smrtonosen udarec,

ker je zagrebško občinstvo temeljito obrabčunalo s Frankovo politikom. Vrhutega pa nimajo sreče tudi s svojimi listi; tako je njih revolveržurnal „Hrvatske Novine“ zagazil v velike menične dolgove. Frank bo torej moral na svoja stara leta uvideti, da njegova demagogija, njegovo srbofobstvo ni doseglo onega namena, ki si ga je stavljal.

Splošni pregled.

Avstro-Ogrska in Rusija.

V poslednjem času se je vse evropsko časopisje pečalo z odnošaji med avstro-ogrsko monarhijo in Rusijo in mnogo se je pisalo o zblizavanju med tema dvema sosednjima velesilama. Pisalo se je tudi da se pripravlja nov sporazum med njima glede Balkana, nekaj nov mürzstegski program. Oni, ki jim ta politična kombinacija ne konvenira, so že bili v skrbeh, ker bi balkanski sporazum med Avstro-Ogrsko in Rusijo silno vplival na tok splošne evropske politike, s tem sporazumom bi bil ustvarjen popolnoma nov položaj, diametralno nasproten sedanjemu. — No, pa ta bojazen ni bila osnovana, ker od sporazuma med Avstro-ogrsko in Rusijo ne bo menda nič. Da je temu tako, dokazuje obisk bolgarskega kralja v Petrogradu in predstoječi obisk srbskega kralja (Gl. naše izvirno brzojavno poročilo.) istotam. Ako se pomisli da so med Srbijo in Bolgarsko odstranjena vsa nesoglasja, da se v Belgradu kot v Sofiji živo dela na ustvarjenje srbsko-bolgarske zveze in da v času, ko se vse to pripravlja med Belgradom in Sofijo, potujeta suverena obeh jugoslovanskih držav v Petrograd, potem pač ni potrebno, da bi bil človek ravno posebno verziran v političnih vprašanjih in da na prvi pogled sprevidi, da je „Neue Freie Presse“ s svojo propagando za balkanski sporazum med Avstro-Ogrsko in Rusijo temeljito pogorela in ravno tako ne morejo biti zadovoljni niti oni nerodni in nesposobni aristokrati, ki na dunajskem Ballplatzu dirigirajo zunanjo politiko avstro-ogrške monarhije.

Typaldos v inozemstvu.

Znani grški mornariški častnik Tvpaldos, ki je provociral pri otoku Salamis pravo pomorsko bitko, je odpotoval v inozemstvo, ker se je na to obvezal potem, ko je bil od sodišča oproščen vsake krivde. Odšel je seveda samo za nekaj časa, ali tudi če se nikdar več ne vrne v svojo domovino, ne znači to nič, ker je na Grškem še dosti drugih Typaldosov, ki bi bili zmnoži provocirati tak ali pa še hujši dogodek kot je bil pri Salamisu.

Spominjajte se družbe sv. Cirila in Metoda!

Dnevne vesti.

Prva konfiskacija. Zgodaj so začeli. Že drugo številko našega lista so konfiscirali in mi vemo zakaj. Gosp. državnega pravnika jezi, da mora radi „Jutra“ zgodaj vstajati, pa nam se hoče radi motenja nočnega miru maščevati. Slobodno mu, ali mi imamo pravico pritožiti se proti takemu postopanju in smo tudi že ukrenili vse potrebno, da se nam da prilika zagovarjati vsebino zaplenjenega uvodnega članka — pred sodiščem. Sicer se bo pa o tem govorilo tudi v državnem zboru in potem bo vsakdo lahko videl, kako ležerno se v Ljubljani konfiscira vsaka beseda, ki ne ugaja državnemu pravniku. Tu zakoni menda sploh ne prihajajo v poštev, nego samo osebno razpoloženje dotičnika, ki ima pravico liste konfiscirati. — Sicer pa nas ta konfiskacija ni čisto nič razburila niti razjezila. Saj je znana stvar, da so konfiskacije za vsak list najboljša — reklama. Da bi vlada s konfiskacijami uničila „Jutro“, tega si menda niti ona sama ne domišlja.

Deželni odbor in slovensko gledališče. Nemško in slovensko gledališče se je obrnilo do deželnega odbora s prošnjo, naj pod dosedanjimi pogoji dovoli tudi v prihodnji seziji rabo deželnega gledališkega poslopja. Dočim pa je deželni odbor Nemcem takoj ugodil, slovenskemu gledališču ne da niti odgovora. Izza kulisa smo izvedeli zanesljivo vest, da hočejo klerikalci „ljudskemu odru“ oddati gledališko poslopje, mesto „dramatičnemu društvu“ in bi potem izključno samo ta dajal v Ljubljani slovenske predstave. Namen klerikalcev, uničiti svobodno slovensko dramsko umetnost, je prozoren. In četudi ne bodo mogli osnovati katoliške šmire vsled pomanjkanja moči ali iz strahu pred preslabim obiskom, bodo vendar spravili sedanje slov. gledališče v največjo zadrego, ker ne more angažirati dosedanjih igralcev za prihodnjo sezijo, dokler nima dovoljene uporabe gledališkega poslopja od deželnega odbora.

Kam je izginil denar za obmejne Slovence? Dve leti je že, odkar so se klerikalci izločili iz Ciril-Metodove družbe ter pričeli na svojo roko nabirati denar za „obmejne Slovence“. V to svrhu so takoj izpočetka uvedli konkurenco proti vžigalicam družbe sv. Cirila in Metoda. V njih glasilu smo opetovano čitali, koliko vagonov klerikalnih vžigalic se je razprodalo. Čitali smo pa tudi, da je čisti dobiček namenjen v pomoč obmejnemu Slovincem. Sumničenja, da klerikalci ta dobiček vporabljajo zgolj le za agitacijo v volilnem boju proti naprednjakom, so zavrnili, češ, naš odgovor, na taka sumničenja bo naš račun, ki ga predložimo javnosti. Minilo je tega že več kot dve leti, a ni ne obljubljenega računa, ni pa tudi nobenih javnih znanih dokazov, da bi bili klerikalci le za noht črnege storili v pomoč obmejnemu Slovincem. Zato ni čuda, da postajajo glasovi javnosti vsaki dan

LISTEK.

CVETKO GOLAR.

Dve sestri, dve knežnji.

Za morjem, za goro, izza katere vzhaja solnce, ljubica moja, tam je bila slavna kneževina, in vladali sta v nji dve sestri. Starejša se je imenovala Branka, mlajša se je imenovala Vlasta. Bila sta obe čudo lepi.

Ne vem, ljubica moja, ako sem kdaj in kje videl lepši devojk. Ali zato ni treba, da bi plamtel srd v tvojih očeh, zakaj ti sama si krasnejša nego Branka in si lepša nege Vlasta. Toda tako lepe sestre, kakor je Branka nimaš, in kakor Vlasta tudi ne.

Starejša sestra je bila snežnega in svetlega obraza, bila bi lepa kakor ti, da ni imela tako hladnih, tako ošabnih oči. A imela je črne lase, črne kakor vranje perje, in hudobno čelo. Zato hudobno, ker je skrivalo zle misli in sovražne načrte, ki so jih rodili možgani knežinje Branke.

A mlajša sestra, a Vlasta je bila dobra kakor angelska dušica. Ves njen obraz je sijal milino in toploto, njena lica so bila oblita z rožno zarjo in njene oči so rosile

blagoslov. In kadar se je sprehajala po vrtu, se je zdelo, da so ji spletele zvezde venec okoli glave, tako je bila jasne lepote. In kadar je videla reveža, mu je hitela naspoti in nahanjala je lačnega in napojila je žejnega in oblekla strganega.

Branki ni hodilo nikoli na misel, da bi storila kaj takšnega. Ona je bila zmerom ponosna in visoka in ni hotela videti solz in ran. Bila je trdega srca, in v vsej kneževini ni imela prijatelja, ker je zatirala in preganjala svoje ljudstvo.

In zgodilo se je, da je prišel v grad siromašen stavec. Bil je siv in nadložen, in skoro nič niso videli njegove oslabele oči. Starejša knežinja ga zagleda in naščuje psa nanj, da bi ga izgnali iz grada, a živali so bile bolj usmiljene in se ga niso dotaknile. In potem je sama vrgla starca po stopnjicah, da je obležal na dvorišču ves v ranah.

„Kaj si storila,“ zakliče Vlasta in lastnoročno vzdigne starca ter mu zdravi rane. In ko je odhajal, je govoril proroške besede:

„Dobila boš najlepšega kneza, kar jih je na zemlji, a tvoja sestra bo plen grozni kači.“

In nato stavec izgine.

Branka je to slišala, in začela je sovrati sestro in ni ji mogla odpustiti in pozabiti, kar ji je bilo obljubljeno.

Slušaj, ljubica moja! In takrat, zdi se mi, da sta minila komaj dva tedna, je šel mladi knez iz bližnje kneževine na lov. Proti večeru pa se je izgubil ter zablodil na vrt, kjer se je vprav izprehajala lepa Vlasta.

„Kdo si, prekrasna deklica?“ je zaklical knez. „Zdi se mi, da si vila iz zelenega gaja, ki so ti pokorne večerne zvezde in jutranji žarki. Bodi moja, glej, moja kneževine teče od morja do morja in solnce v njej nikoli ne zajde.“

In mladi knez, ki je bil lep kakor vilinski sin, je pokleknil pred knežinjo Vlasto in poljubil njeno ročico.

„Vstani, vstani, mladi knez,“ je zaklicala Vlasta, „ne spodobi se, da bi klečal pred menoj.“

Vzdignila ga je, in z dolgim, radostnim poljubom sta si prisegla večno ljubezen in zvestobo.

Drugi dan je mladi knez odjezdil in obljubil, da se vrne in pride po svojo nevesto čez osem dni in s seboj pripelje tristo svatov, in na dragocenem vozu iz škrlata in srebra jo odpeljal na svoj dom.

A sestra in knežinja Branka je to slišala. Slišala je in silno se je razgnjevala v svojem srcu. In takoj, takoj je sklenila, da mora sestro pogubiti, da se bo sama vrnala z lepim in mladim knezom.

Stopila je k njej in rekla: „O, kako si srečna, sestra moja! Častitam ti, in tudi jaz sem vsa blažena.“

Vlasta ji je verjela in zjokala se je od same ljubezni.

„Ah, kako si dobra sestra! Žal mi je da te bom morala zapustiti.“

„Le pojdi, Vlasta! In bodi prepričana, da ti dam k slovesu kraljevsko poročno darilo.“

Objela jo je in pritisnila na svoje srce, in že takrat je kovala smrtno osveto.

Jutro se je pozlatilo za nočjo, in vrt in polje sta pela in se bliščala.

„Dobro jutro, sladka moja Vlasta,“ je dejala sestra Branka, „pojdiva se sprehajati. Glej, bisere, glej demante, ali vse lepši, vse bolj jasni in žarki so biseri, ki se svetijo v tvojem dijametu, ki ti ga je poslal mladi knez in ženin. Hitiva na vrt, in tam te obdarujem s poročnim darom.“

„Kako si dobra, draga moja Branka, naj te poljubim.“

(Konec prih.)

glasneji: Klerikalci, povejte kam je izginil denar za obmejne Slovence?

Tamburaško in pevsko društvo „Sovič“ v Postojni priredi v nedeljo, dne 6. marca t. l. v dvorani „Narodnega hotela“ narodno igro s petjem v petih dejanjih „Deseti brat“, spisal F. Govekar. Predprodaja vstopnic v trgovini Fr. Križa.

Lovska sreča. Posestnik Josip Mesesnel iz Vipave je ustrelil ob Vipavščici kakih petnajst let staro mačko 1-2 m dolgo in 8-5 kg težko.

Naše ženstvo in družba sv. Cirila in Metoda. Za Roseggerjev fond so nabrale ljubljanske Nemke 2000 kron. In naše ljubljansko ženstvo — zakaj je vendar tako brezdelno? Pozivljamo svoje sodelavce, da se enkrat zberemo, napravimo natančen načrt ter gremo od hiše do hiše, od rodbine do rodbine, od osebe do osebe ter nabiramo za sklad družbe sv. Cirila in Metoda. Torej, Slovenke, na delo.

Slovenka.

Iz Ljubljane in okolice.

Ljubljanska draginja pri stanovanjih in živilih je dosegla zadnja dva meseca že vrhunec brezobzirnosti in nesramnosti. Kdor sliši kritiko graških, dunajskih in praških tujcev-potnikov o sedanjem ljubljanskem odiranju, in čuje kak razložek je v cenah in življenju teh mest pa med Ljubljano, se mora kar za glavo prijeti. Drugod nastopajo občinski zastopi proti vsakemu svojevoljnemu draženju in odiranju občinstva (glej Gradec, Dunaj in Zagreb). Pri nas se nihče ne gane! Brez povišanja se v Ljubljani vse draži. Te razmere bodo sem dohajajoči tujci po celi državi in čez njene meje razpili. Da trpimo pri tem v prvi vrsti domačini, v drugi pa odvrata to izkoriščanje tujce od nas, razume pač vsak preprost človek.

Nemškonnacionalni profesorji in slovenski srednješolci. Kolikor je v letošnjem prvem poletju padlo na srednjih šolah slovenskih dijakov v nemščini, jih v preteklih desetih letih skup ne najdemo. Germanizacija popolnoma nove vrste je to! Sistematično, po dobro sestavljenem načrtu se zdaj v Slovenčih germanizira. V šoli, v uradu, v obrtu, trgovini, pri vojaštvu i. dr., ni je špranje, kjer bi germanski pajk ne predel svojih mrež! — In naš odpor? Kje ga je kaj? In kdo se ozira nanj? — Vlada — najmanj! To znajo nemške stranke drugače varovati svojo — tatvino in posest!

Ubijalec Jančar ni! V včerajšnjem poročilu o tukajšnjih oorotnih obravnava, nam je tiskarski škrat malo ponagajal. V slučaju Jančar se pohabljeni stavk pravilno tako glasi: Dr. Triller ni veliko govoril, pa bil bi tudi en sam njegov stavek zadostil, namreč: Ubijalec Jančar ni!

Kdo ve, kaj je žnjim? Ciril Križman, učenec v Marjanišču, stanujoč na Mestnem trgu št. 3, je bil v šoli malo pokregan. To si je deček tako k srcu vzel, da je neznano kam izginil. Predvčerajšnjim opoldne je doma rekel, da imajo v šoli zaradi konference prosto in da gre malo ven. Prišla je noč, a dečka ni domu. Minil je tudi včerajšnji dan, dečka od nikoder ni. Ali ve kdo, kaj je žnjim?

Dva zrela tiča sta jo popihala. Spomlad se bliža, kmalo pride čas, gozdovi začeli bodo zeleneti. Gotovo le na to in le na ljubo zlato (— gospod Trenz, pomislite na zaplenjeno včerajšnje „Jutro“ —) torej ne na tiskovno svobodo, sta mislila tička Magerin Otilijan in Zachur Josip,

Mali listek.

Književnost, gledališče, umetnost.

Bodočnost našega gledališča. (Dalje.) Da bi se pa moglo temu idealu vsaj približati, da bi vsaj v bodoče mogli misliti na resnično slovensko narodno gledališče, naj bi se storilo sledeče:

Otvoriti naj se na deželne troške dramskomuzikalen zavod, v katerem bodo ob predavanjih moderno izobraženih književnikov, umetnikov, igralcev, glasbenikov in pevcev, izvrstnih učiteljev borenja in plesa poučevali bodoči domači, zares nadarjeni, dovoljno izomikani in fizično sposobni igralci in pevci. Taka šola bi morala trajati po deset mesecev zdržema vsaj dve leti. Iz te šole (prvotno teoretskega, a polagoma praktičnega značaja) bi mogli pričakovati naraščajo, ki bi bil sčasoma gledališču poroben. To je edina pot do domačega gledališnega osobja. Brez takega zavoda ne bomo imeli nikdar niti za dramo vsaj zadostnega števila domačih sil, ter ostanle naša opera in opereta vsaj napol „importirani“ češki, poljski, ruski ali hrvatsko-srbski. Le dežela more ustvariti tak zavod. Mi ga pričakujemo od nje s hrepenjenjem!

oba „sluša telja visoke šole“ v prisilni delavnici. Otilijan je Istrijan, Josip je Čeh. V znak slovenske vzajemnosti sta jo včeraj popoldne od dela pri Svicariji potegnili v Tivoli. Tu vodi sicer mnogo raznih potov, a za tiče ala Maegrin in Zachur, najboljši pot zopet nazaj v rumeno hišo tam doli ob zeleni Ljubljani. Oko postave gleda namreč že za njima.

Bivši lekarnar Mayer namerava na stavbišču nekdanjega vojaškega oskrbovališča zgraditi moderno trinadstropno hišo.

Vendar so začeli že enkrat podirati vsaj en del starega poslopja vojaškega oskrbovališča. Začetek bi bil torej storjen, da bi bil le tudi že kmalu konec, ker je bilo na najlepšem prostoru mesta. Sicer se pa tudi v Ljubljani včasih počasi — daleč pride.

Kaj je z Bradačevim „živino-zdravnikom“? Naše včerajšnje poročilo o senzačnem slučaju Bradača in onih dveh navihanih sleparjih, je vzbudilo po celi Ljubljani in okolici velikansko zanimanje. Ves dan so se zglasili radovedni poizvedovalci v našem uradništvu z vprašanji, če so ta dva tička že dobili. V trafikah se je razpečevalo „Jutro“, da je bilo veselje. Ko je po trafikah zmanjkalo lista — nekatere so ga imele čez 100 iztisov — so ljudje prihajali naravnost v uradništvu. Skoraj bi bili morali prirediti še eno naklado. Prva naklada je bila že dopoldne dopoldne domalega razprodana. Naš posebni poročevalec se je glede onih sleparjev opetovano obrnil na posamezne organe policije, ki so imeli nalogo sleparja zasledovati. Vsa poizvedovanja so bila brezuspešna. Ni duha, ne sluha o njem. To je bilo vse, kar smo mogli dognati. Posebej smo vprašali še pred sklepom lista naravnost pri centralnem policijskem uradu, a tudi to pot brezuspešno. Za nas, oziroma za našo javnost se nam zdi ta slučaj tako važen, da smo sklenili, ubegla sleparja tudi na svojo roko zasledovati. Morda že v kratkem kaj ugodnega sporočimo o svojih uspehih. Značilno, kako se javnost za naše „Jutro“ zanima, je dejstvo, da je takoj po tem dogodku prihitel neki gospod iz Šiške v naše uradništvu javiti, kaj se je zgodilo. Tako je bilo „Jutro“ o stvari še preje informirano, neg o mestna policija. Prisrčna hvala dotičnemu gospodu. Naj bi v enakem in sploh v vsakem važnem dogodku našel še mnogo posnemalec. Naše posebno priznanje pa tudi naši vrli mestni policiji, pri kateri smo naknadno dobili prve avtentične podatke. Vsak, kdor kaj o tem slučaju poizve, se vljudno prosi, da nas takoj obvesti.

Narodno gospodarstvo.

RUDOLF ŠEGA:

Kartell in delavstvo.

(Dalje.)

V isti meri, kakor narašča civilizacija ter se razširja na najširše ljudske kroge, naraščajo naravne potrebe. In ljudje skušajo zadovoljiti te naravne potrebe. Da se pa more zadovoljiti te potrebe, se mora v prvi vrsti povečati izdelovanje ter ga razširiti v najrazličnejših smereh. Pripomočki k temu so bili dani od dveh strani.

Takozvano denarno gospodarstvo je vedno bolj izgubljalo svojo prejšnjo absolutno veljavo, vedno bolj do moči je prihajalo kreditno gospodarstvo, ki sega sicer tja v srednji vek, ki se je pa še le v devetnajstem stoletju prav razvil. Vsled tega se izdelovalec, ki je imel na razpolago tuj, izposojen kapital, ni mogel pri svojih podjetjih omejevati na lastni kapital.

Druga točka se glasi: Dežela kreiraj vsaj petero ustanov za igralce in pevce, ki se pojdejo na gledališča velikih mest vsake počitnice učiti režijske, igralske in pevške umetnosti. Omogočite našim domačim najboljšim silam, da pojdejo gledat in poslušat tuje velike umetnike!

Tretja točka: Dežela razpiši za vsako leto vsaj dve literarni ustanovi, ki naj se podelujeta koncem vsake gledališke sezone avtorjema najboljšega gledališkega dramskega dela! Omogočite nam ustvariti slovenski repertoire, zakaj doslej noben slovenski dramatik ali gledaški skladatelj s svojim delom še ni zaslužil niti za konceptni papir. Slovensko narodno gledališče pa si je možno misliti le z izvrstnim, narodnim repertoarjem.

Četrta točka: Zahtevajte, naj se goji pred vsem le drama, opera in opereta pa naj se smatrate le za luksuz, za priboljšek. Dobro, tudi našo ljubezen uživa predvsem drama. Toda pokažite to svojo ljubezen do drame v dejanjih! Zdjaj se gojita zlasti opera in opereta, ker le ti dve polnita gledališče, ker le ti dve dajeta sredstev, da more zavod igralcem in pevcem plačevati gaže in da more poravnati tekoče ra-

Na drugi strani je pa to naraščanje vsakdanjih potreb povzročilo nepričakovan razvoj in napredek tehničnih ved. Različni novoizumljeni stroji so omogočili, da so začeli producirati v velikih množinah. Moderna prometna sredstva, prav posebno pa železnice in parobrodi s svojimi nizkimi tarifami, so pa omogočila, da so te velike množine produktov lahko razpečevali.

Združenim silam teh faktorjev se je posrečilo popolnoma uničiti cehe. Udarci, katerega so čehi dobili pozneje od zakonodajstva — ki navadno daleč zaostaja za svojim časom — je bil smrtni udarec, katerega se da iz usmiljenja. V Avstriji je bila uvedena obrtna svoboda z obrtnim redom z dne 20. decembra 1859, št. 227 drž. zak.

Z elementarno silo so bile torej pokončane ozke in tesne meje, v katere so hoteli čehi zapreti gospodarsko življenje.

Ko se je jetnik oprostil teh okovov, je kmalu dobil popolnoma nove perspektive. Toda predvsem se je moral hvaležnega izkazati vsem tistim, ki so mu na ta ali oni način pomagali pri njegovi osvoboditvi.

V prvi vrsti in najglasnejše se je oglašal za plačilo — kapital. In prav lahko se mu je ugodilo. Vsaj kapital v svoji skromnosti ni zahteval drugega, nego, da sme mirno brez omejevanja — delovati.

In to je tudi dosegel.

Kapital si je namreč domišljal, da pride na ta način najlažje do svojega plačila. Vsaj so obljubovale nove teorije liberalne šole ekonomistov, da se bode kapitalu najboljšje godilo, če bodo duri na stežaj odprte — konkurenci. To se je sicer zgodilo, toda kapital je lahko spoznaval, da so stvari v resnici precej drugačne, nego jih je slikala teorija Adama Smitha in njegovih učencev. Smithovci so si slikali svet, ustanovljen na temelju svobodne konkurence, v zelo rožnatih barvah.

Popolnoma naravno je, da je Smith vzel za temelj svojih teorij takratne razmere, slutiti pa ni mogel, kako zelo in temeljito se bodo te razmere izpremenile. Predvsem ni mogel računati z drugimi prometnimi sredstvi nego s tistimi, katere mu je nudil takratni čas.

Podjetnik je v tehničnem oziru vsled stroja, v pravnem oziru pa vsled obrtne svobode svoj obrat po svoji volji in po svojih kapitalnih močeh zvečal. Ni vprašal, ali pa vso to njegovo produkcijo tudi v resnici konsumirajo; glavno mu je bilo, da je dobil za svoje produkte dovolj odjemalcev.

(Dalje.)

ng. Akcija poljedelskega ministrstva zoper draginjo. V oficijozni noti se naznanja, da se poljedelsko ministrstvo intenzivno peča z vprašanjem, kako odpomoči veliki draginji. Predvsem hočejo zvečati produktivitetu poljedelstva. To hočejo doseči s tem, da se kolikor mogoče pospešuje vedno intenzivnejše novo obdelovanje zemlje, da se vpelje rentirajoče se poljedelske obratne stroje v krajih, kjer so ukorenjeni še zastareli obratni načini. Povzdigniti hočejo živinorejo. Skušalo se bo pa tudi zmanjšati produkcijske stroške. Pri tem gre v prvi vrsti za to, da dobi kmetovalec potom svojih organizacij kolikor mogoče cen kredit, nadalje na cen način poljedelske stroje in orodja, gnojila, semena itd. V tretji vrsti hočejo pospeševati racionalno razpečevanje poljedelskih produktov. Poljedelca naj se komercialno kolikor mogoče izobrazi. S tem se hoče odstraniti razne neracionalne in ne-reelne posredovalce med producenti in konsumenti. Vlada se pa hoče sporazumeti tudi

z občinami, da te kar najboljše uredi tržišstvo. Kar se tiče preskrbovanja z mlekom, mesom, zelenjavo, sadjem in jajci, se hoče vlada posvetovati z vsemi tozadevnimi faktorji in na podlagi teh posvetovanj potrebno ukreniti. Bojimo se le, da ne bo ostalo samo pri posvetovanjih, različnih ukrepah itd. — draginja bo pa vseeno.

ng. Agrarna banka za Bosno in Hercegovino. Eno najvažnejših vprašanj ustavnega življenja anektiranih dežel Bosne in Hercegovine je nedvomno odkup kmetov. Pred časom je dobila nanovo ustanovljena ogrska agrarna banka za Bosno in Hercegovino vsled intervencije skupnega finančnega ministra barona Buriana privilegij za odkup kmetov. Ta sklep je vzbudil v avstrijski zbornici velikanski odpor. In tako je dobila ta banka omenjeni privilegij pod pogojem in samo za toliko časa, dokler se odkup kmetov ne uredi s posebnim zakonom, ki bo sprejet v bosenskem saboru. Zdjaj se je pa proglasila ustava za Bosno in Hercegovino. Poročalo se je pa tudi, kaj se hoče v prvi vrsti predložiti saboru. Molčalo se je pa popolnoma, kako hočejo urediti kmetstvo vprašanje. Zdjaj pa poročajo z Dunaja, da hočejo že v prvem zasedanju bosenskega sabora predložiti zakonski načrt o ureditvi kmetstva vprašanja. Po tem zakonskem načrtu hočejo odvzeti agrarni banki za Bosno in Hercegovino privilegij fakultativnega odkupljanja bosenskih kmetov. Navzlic temu smo pa prepričani, da bodo Ogrri navzlic temu imeli prvo besedo pri reševanju tega za bosenskega kmeta življenskega vprašanja.

ng. Ustredni banka českých spořitelén. Upravni svet „Osrednje banke českých hranilnic“ je sklenil predlagati na občnem zboru, ki se vrši 13. marca t. l., zvišanje akcijskega kapitala od 10 milijonov kron na 25 milijonov kron. Obenem nameravajo izpremeniti tudi pravila. S tem hočejo delokrog banke znatno razširiti. Med drugim bo smela banka dajati posojila na blago in fakture, dovoljevati davčne in carinske kredite itd.

ng. Slovanska trgovinska zbornica v Petrogradu hoče pozvati vsa slovanska društva na Ruskem, da jo podpirajo v njenem delovanju. Moskovska zbornica naj praktično dela na gospodarsko zblizanje slovanskih narodov; petrograška pa naj teoretično izvaja to nalogo. Poslednja hoče predlagati izpremembe v trgovinskih pogodbah in tarifah ter se sploh pečati z organizatoričnim delom. Tudi v drugih večjih trgovskih mestih hočejo ustanoviti odbore. V Varšavi nameravajo ustanoviti poljsko-češko trgovinsko zbornico, ki naj v istem zmislu deluje kakor druge slovanske zbornice na Ruskem.

ng. Belgradska mednarodna banka deluje na to, da se v Belgradu ustanovi ruski trgovinski muzej.

Kaleidoskop.

Hvala Kranjcu.

Edini Domžalčan, ki mu je bilo dodoljeno postati nositelj papeške tiare, Enej Silvij po imenu, je nekoč priromal v laško PISO, mesto z glasovitim poševnim stolpom. In je zmajal z glavo, rekoč:

„Kranjica bi ga pogledala, pa bi stal pokoncu.“

Ozrimo se v svojo zgodovino! Kako radi so včasih Turki odvajali naša dekleta v svoje sultanske hareme; skoraj gotovo so Kranjice rodile njim več slavnih junakov nego nam, ki smo uživali in še danes po-

čune za godbo, kostume, rekvizite, prevode i. dr. Brez opere in operete bi morali svoje gledališče zapreti že v novembru, zakaj tudi najboljše drame in vesele igre, ki so bile vzorno naštudirane ter z vso skrbnostjo uprizorjene, so ostale malone brez poslušalcev. Prazno gledališče ima prazno blaginjo! Prazna blaginja pa zapre gledališče! Omogočite torej, da bo možno angaževati vsaj še enkrat večje število igralcev umetnikov in igralc umetnic. Danes vidimo, da igra večina dramskih članov tudi v operi in opereti ter nedostaja sil skoraj za vse dramske stroje. Napolnite gledališče pri vsaki dramski predstavi, ali pa dajte posebno subvencijo v pokritje deficita, ki ga donajajo blagajni dramske — prazne — predstave! Ako storite to, bodo pri gledališču z užitkom gojili predvsem dramo ter opuste povrhu povsem opereto, ki je danes glavni vir blagajniških dohodkov.

Slovensko gledališče. Iz lanske sezone znana opereta „Donna Juannita“ Suppea se je sinoči uprizorila na našem odru; Suppejeva godba je pisana v lahkem operetnem žanru, ki veje iz vseh njegovih del (Boccaccio, Tatinica, Galatea i. dr.) živahne melodije, živi valčki pomešani so

s par sentimentalnimi takti; tekst, ki sta ga napisala Zell in Genee, obravnava dogodke v španski trdnjavi San Sebastian, ki so jo v letu 1796. zasedli Angleži. Opereta se je uprizorila na korist kapelniku g. Hilariju Benišku, ki stoji že dolgo vrsto let za dirigentskim pultom ljubljanskega gledališča; težko bi bilo navajati vsa dela, ki jih je naštudiral on in to vedno vestno in eksaktno, ali ljubljansko občinstvo navadno vidi samo to, kar se godi na odru in ne ve ceniti tihega dela „podzemeljskega krta“, ki mu pripravi ta užitek; gledališče, bi ob taki priliki pač zaslužilo bolj obisk, kakor je bil včeraj. G. Beniška je pri nastopu občinstvo simpatično pozdravilo in po prvem dejanju so mu izročili na odru palmovo vejico z raznimi drugimi darili. Mi čestitamo g. Benišku in mu želimo, da bi še mnogo let deloval v proslah slovenskega gledališča. Opereta sama je dosegla lep uspeh, kar se je v prvi vrsti zahvaliti temperamentnemu prednašanju in hitremu tempu. Gdč. Hadrbolčeva je bila kot vedno na svojem mestu, v igralskem in pevskem oziru zasluži popolno priznanje. Dva dobra komična tipa sta ustvarila gg. Povhe in Bohoslav, g. Iličič je pel svojo partijo dobro, samo svetlovali bi mu, da naj se odvadi pozerstva ter posveča več pozornosti igri. Gdč. Thalerjeva vedno

trpežljivo prenašamo blagre „krsta častnega in svobode zlate“ ...

Kranjica (tigris carniolica bipes) pa ne slovi samo po svoji vabljivi zunanji obliki, nego tudi po duševnih vrlinah.

Njeni talenti za umno gospodinjstvo bi delali čast tudi drugim, večjim narodom. Če pomislimo, da se zna za vsak vinarček prihranka ogniti vseh narodnih slovenskih trgovin ter z junaškim naporom prepričanja odložiti svoje groše pri tujcu! Obenem pa ne pozablja, da je dobiček trgovine in rokodelstva dobiček vsega človeštva; vselej se ji posreči obleči se za petsto kron svojega mukotrnega moža natančno tako elegantno kakor pariška mojškra za petdeset frankov ...

Vzlic dolgoletnemu suženjstvu naroda našega je Kranjica vneto pristašica ženske emancipacije in se nikdar ne obotavlja brniti svetih pravic krila in kočmajke makar za burkljami, ako je treba; da priča stara in nova zgodovina tudi o takšnih, ki se niti za litrom in kozarcem niso bale tekme s kranjskimi fanti, omenjam prav tako malo kakor dejstvo, da tudi v zaljubljenosti, ljubezni in nezvestobi dohaja najodličnejše zglede drugih rodov.

Dejstvo je nadalje, da kažejo naše Kranjice nenavadno ukajelnost in zmoglost za tuje jezike; vzlasti nemški jim ne dela težav ... Nedosežno skrbne so v vzgoji otrok; ako hočem omeniti, da rade pošiljajo svoje mladiče v šulferajnsko šolo, da se jim ne bi pokvarili med slovensko in slovansko deco, mi niti ni treba misliti neke znane slovenske pisateljice!

Kranjica je vselej dobra kuharica; najboljše zrezke pa peče takrat, ko je sama že stara in lovi „partijo“ za svojo hčer ...

Ako je slučajno „dična dama ali mična gospodična“, jo krasi tudi goreče domoljubje, ki dosega najsvetlejšje vzore starih Spartank in Kartažank. Naj povem za sklep anekdoto s seje nekega narodnodamskega odseka ... Tam je izustila predsednica do malega sledeče:

„Naše domoljubno delo v letošnji sezoni je bilo uspešno in plodovito: priredile smo deset plesov, tri maškerade, dve Prešernovi, eno Gregorčičevo in eno Koseskega veselico ter nadzorovale umiranje dveh slovenskih umetnikov ... Zdaj pa napravimo še lepoto konkurenco, da preženemo zadnjega dušmanina iz naše mile domovine slovenske!“

King-Fu.

Razne vesti.

Atentat na polkovnika. Infanterijski polk št. 37 je bil premeščen iz Velikega Varadina na Dunaj. Ko je polk korakal skozi mesto na kolodvor, se je izvršil atentat na skrajno nepriljubljenega polkovnika Schreiterja. Ko je polk došel na glavni trg, kjer je bila zbrana velika množica ljudi, padla je naenkrat pred polkovniku z eksplozivnimi snovmi napolnjena bomba, ki pa je ostal slučajno neranjen, storilca dozdaj še niso mogli izslediti. Na kolodvoru so bili zopet mučni prizori. Poročnik Julij Kühn je namreč napadel s sabljo odvetniškega kandidata J. Pellerja in ga na roki lahko ranil. Množica je hotela predrznežnega poročnika linčati, on pa je junaško zbežal med vojaške in se skril v železniškem vozu. — Pač lepe slike, ki pričajo o prijateljskih razmerah meščanstva in vojaštva.

Češka kraljica v Parizu. Z običajnimi konfeti-bitkami se pariška mladina razveseljuje tudi, da izvoli vsako leto v predpustnem času najlepšo damo za svojo kraljico. Letos je izvoljena mademoiselle Elise Gaillard, lepa brinetka, znana konkuretnja, ki so jo jim poslali Čehi, ki so hoteli pokazati svoje simpatije francoskemu narodu. K tekmi so namreč poslali praški trgovci deputacijo, med člani deputacije pa je bila krasotica Růžena Brozova, ki si je osvojila takoj srca vseh Parižanov, ki jo opisujejo kot najlepšo ženo, in pariški listi jo nazivljejo kot češko kraljico lepotic. Ko je dospela v Pariz, pričakovala jo je na kolodvoru ogromna množica ljudi in jo po-

bolj napreduje, upamo, da vidimo v nji v kratkem času eno najboljših domačih moči. Ga. Bukšekova je odigrala svojo ulogo dobro, kakor tudi drugi svoje epizode. Celoto je pokvaril g. Motelj, ki nima nobenega glasu in govori nam nerazumljivo slovenščino. Nastopi zbora so bili dobri, orkester siguren. Režija g. Povheta je bila skrbna.

Male vesti.

Slikar Grohar je dovršil v svojem ateljeju v Škofji Loki dve večji deli, in sicer pokrajino: „Razgled iz Škofje Loke na Kamniške planine“ in „Pobiranje krompirja“. — Birolla je narisal s svinčnikom večjo serijo motivov kot predvajo za radiranke. — Klemenčič je dogotovil dobro uspeli portret g. dr. D.

zdravljala z navdušenimi Nazdar klici, množica je prepevala „Kde domov mui!“ Gospodična Brozova bo gotovo zadovoljna z idejo svojih rojakov, ki ji bo pripomogla do lepih dni v Parizu.

Iz psov — volkovi. Po mostarski okolici je mnogo psov, ki so zbežali z gozdove in tam popolnoma zdivjali, tako, da niso čisto nič več slični domačim živalim. Po letu in v jeseni si iščejo hrane po vinogradih, a po zimi prihajajo tudi v vasi. Ako so že preveč lačni, napadajo tudi čreda ovac. V vasi Slipčiči blizu Mostarja so raztrgali in požrli 20 ovac. Neki pastirji so pred njimi zbežali, ker ti psi so večkrat nevarnejši od samih volkov. V Bugojnu so taki zdivjani psi požrli 14 koz.

Ljudevit Hevesi. Na Dunaju se je vstrelil v svojem stanovanju odlični feljtonist in kritik Ljudevit Hevesi, ki je bil 35 let član uredništva Fremdenblatta; bil je ena na najmarkantnejših oseb dunajske žurnalistike. Rodil se je l. 1843 v Hevesu na Ogrskem, v Pešti je dovršil filozofijo in se potem začel baviti z medicino, v mladih letih je že začel pisati v Pester L. lepe feljtone, a v društvu s Doczyjem, Gganjem je urejeval Borszem Janka. Ta čas je napisal tudi roman „Dogodki Andreja Jelky“. Od leta 1866. se je bavil s žurnalistiko, potem se je preselil na Dunaj, kjer je takoj stopil v uredništvo „Fremdenblatta“ kjer je ostal celo vrsto let do svoje smrti. — Bil je za „Fremdenblatt“ stalni poročevalec za gledališča in umetnost, in na tem polju je bil največji strokovnjak. Število njegovih feljtonov, kritik, potopisov in člankov bi obsegalo debele knjige, a povsod se zrcali njegova duhovitost, plemenit humor, velika izobrazba in pravo človekoljubje. V vseh dunajskih in peštanskih krogih je užival največji ugled, med umetniki, književniki in časnikarji največje spoštovanje. V zadnjih letih je izgubil svojo sestro, ki je bil jako navezan nanjo, po njeni smrti je postal velik melanholik in to je tudi bilo vzrok njegove nasilne smrti.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Konferenca Poljakov in Rusinov.

Dunaj, 3. marca. Danes se je vršila pri naučnem ministru grofu Stürgkhu konferenca poljskih in rusinskih poslancev glede šolstva. Rusini so odločno zahtevali ustanovitev rusinskega vseučilišča, poljski poslanci so izjavili, da nimajo ničesar proti temu, samo ako se ista ne ustanovi v Levovu: grof Stürgkh je odložil posvetovanje na prihodnji čas in obljuboval, da hoče upoštevati rusinske želje, a gotovega ne more ničesar obljubiti.

Češki deželni zbor.

Praga, 3. marca. V krogih nemških poslancev se govori, da bi bilo zasedanje češkega deželnega zbora, ki ga hoče sklicati vlada za kratko sezijo pred Veliko nočjo, brezpomembno, ako se do takrat ne

Ceniki zastoj in poštne prosti.

POZOR!
Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko „UNION“
ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU
ur in trgovec, Ljubljana
Delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bleu in Genovi.
Uhani, prstani, briljanti.
8/10—1

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem
Ljubljana, Sv. Petra cesta
priporoča kipe:

Gregorčič (Rapičev) 42 cm visok, Prešeren, 45 cm visok, po 8 K; Vodnik (Zajčev), 42 cm visok, po 7 K.

Slike: Prešeren, Gregorčič, Levstik, Jurčič, Strossmayer.
Cena z okvirjem po 22 K.

15/5

najde modus, ki bi mogel zadovoljiti nemške poslane, da prenehajo z obstrukcijo.

Volitve za češki deželni zbor.

Praga, 3. marca. Pri današnji dopolnilni volitvi za češki deželni zbor v okraju Libokovec je dobil agrarec Mastalka 6317, socialni demokrat Bruha 5091, narodni socialc Klečak 1229 in klerikalec Šaper 214 glasov. Potrebna je ožja volitev med agrarjem Mastalko in socialnim demokratom Bruho.

Konflikt med Kitajsko in Japonsko ter Rusijo.

Petrograd, 3. marca. V tukajšnjih informiranih krogih se govori, da je konflikt med Rusijo in Kitajsko neizogiben. Rusija je hotela zidati po Mandžuriji novo železnico, a je zidanje iste Kitajska na pritisk Japonske ustavila. Ruski poslanik je v Pekingju protestiral, a Kitajska je protest odločno zavrnila. V petersburških krogih smatrajo kot to provokacijo. Poslanik v Pekingju je dobil navodila, da naj prisli Kitajsko, da prekliche svojo prepoved, kar je pa težko verjetno, ker tega ne bi dovolila Japonska, ker bi bila projektirana proga v slučaju vojne za Ruse velikega strateškega pomena.

Obisk srbskega kralja v Carigradu.

Carigrad, 3. marca. V vodilnih političnih krogih se govori, da obišče srbski kralj Peter na povratku iz Petrograda sultana. O obisku bolgarskega kralja Ferdinanda ni tukaj nič znanega.

Srbski kralj Peter gre v Petrograd.

(Brzjav posebnega dopisnika „Jutra“.)

Belgrad, 3. marca. Sedaj je definitivno določen dan prihoda kralja Petra v Petrograd. To bo 22. marca t. l. Spremljali bodo kralja na njegovem potovanju: ministrski predsednik Nikola Pašić, minister zunanjih del dr. Milovanović, prvi sekcijski načelnik v ministrstvu zunanjih del dr. Miroslav Spalajković, tajnik tega ministrstva, veliko vojno spremstvo in kraljev osebni tajnik, ki je ob enem načelnik kabinete pisarne. Kralj bo na carskem dvoru, kjer ostane osem dni, sprejet z vsemi častmi, ki odgovarjajo njegovemu visokemu dostojanstvu.

Cirilica na Hrvatskem zopet uvedena.

Zagreb, 3. marca. Deželna vlada je izdala odlok, ki preklicuje z njim odredbo prejšnjega bana Rauha, ki je prepovedal rabo cirilice v šolah in uradih. Tako sedaj zavzema cirilica zopet staro svoje mesto. (Tako je tudi pravično, ker je na Hrvatskem več kot pol milijona Srbov, ki rabijo cirilico.)

Nakup novopazarskega sandžaka.

Belgrad, 3. marca. Mali Žurnal poroča, da je glavni namen misije ministra zunanjih del Milovana Milovanovića povodom njegovega potovanja v Carigrad, pogaja glede nakupa sandžaka Novi Pazar.

Avstrijska eskadra v Baru.

Cetinje, 3. marca. Avstrijski pooblaščenec na Cetinju generalmajor Günzel je priredil danes v čast avstrijski eskadri dine, ki sta se ga udeležila tudi knjaz Nikita in prestolonaslednik Danilo.

Defraudant proš Drozd preстал svojo kazn.

Praga, 3. marca. Danes je preстал svojo kazn proš Drozd, ki je bil l. 1903. obsojen na sedemletno ječo, ker je poneveril pri Svetovaclavski založni nad sedem milijonov kron in s tem oškodoval veliko ljudi, ki so mu zaupali svoje prihranke.

Dunajski župan Lueger.

Dunaj, 3. marca. Lueger je danes po dnevu spal, zvečel je zahteval hrane in se pogovarjal s svojo okolico, nato pa zopet zaspal.

Grof Aehrenthal v Opatiji.

Opatija, 3. marca. Semkaj je došel minister zunanjih del grof Aehrenthal s svojo rodbino.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin.
Najmanjši znesek 50 vin.

Kupijo se stari umetniški časopisi n. pr.: „Megendorfer Blätter“, „Jugend“, „Moderne Kunst“, „Simplicissimus“ etc.
Ponudbe pod: „L. L. 1000“ na upravnistvo „Jutra“.

Gošpodična sprejme službo kot prodajalka v tobakarni ali pekariji. — Nastopi takoj. Ponudbe do 15. t. m. pod „F. L. 123“, Ljubljana, poštno ležeče.

Išče se mesečna soba, eleg. opremljena z veliko pisalno mizo in popolnoma separiranim udom iz hodnika.
Ponudbe z navedbo cen na upravnistvo „Jutra“ do 15. t. m. pod šifro „Sredi mesta“.

Iščem mesečno sobo, majhno, svetlo, popolnoma zase, s preprosto a dobro hrano. Pri tercijskih izključeno. Ponudbe pod „K. F.“ na upravo „Jutra“.

Reven visokošolec sprejme poučevanje učencev gimnazije. Ponudbe pod „Reven“ na upravo „Jutra“.

Underwood

Vsi dosedanja moderni najboljši pisalni stroji so ponaredili Underwood. Nebroj odličnih priznanj na razpolago. Zahtevajte cenik in stroj na poizkušnjo.

Ivan Perko, Ljubljana, Mestni trg 8.

Zastopnik za Kranjsko. 16/5

Največja zaloga najfinejših barv in potreščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

- Düsseldorfske oljnate barve
v pušicah za umetniko in študijsko slikanje.
- Horodamove patentovane akvarelne barve
za šolo in v pušicah za študije.
- Pastelne barve (stogle)
pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah. 14/87
- Tempera barve
za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.
- Firneži, olja in retuše za slikarstvo
- Slikarsko platno

Zahtevajte cenik. z oljnatim in krednim temeljem. Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

„Jutro“

se prodaja po 4 vinarje v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

Dolenc Jerica, Prešernova ulica.
Šubic Evgenija, Hôtel „Union“.
Pichler F., Kongresni trg.
Šešark Fran, Šelenburgova ulica.
Treo Julijan, Sv. Petra cesta.
Zupančič Ivana, Kolodvorska ul.
Kanc Albina, Sv. Petra cesta.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Blaž M., Dunajska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Kleindienst, Jurčičev trg.
Kustrin A., Breg.
Bizjak, Gosposka ulica.
Fuchs Marija, Marije Terezije c.
Elsner M., Kopitarjeva ulica.
Sušnik Z., Rimska cesta.
Podboj Z., Sv. Petra cesta.
Mrzlikar, Sodnijska ulica.
Košir Jul., Hilšerjeva ulica.
Franzot, Šiška.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Kotnik F., Šiška.

V prihodnjih številkah priobčimo tobakarne iz drugih krajev, kjer se prodaja „Jutro“.

Senzacionelen roman

iz ljubljanskega življenja

ŽENA

začne izhajati v „Jutru“ te dni.

Čitajte!

„JUTRO“

išče korektorja.

Stenografi imajo prednost. Zglasiti se treba v uredništvu (Miklošičeva cesta št. 8) od 2.—4. popoldne.

Vsi

ki varujejo svoje čevlje pred pokanjem in trganjem rabijo edino samo

Jurjevo čistilo (kremo)

ki je v svoji dobroti gotovo nedosegljivo. Dobiva se povsod.

3/10—1

Priporočamo

KOLINSKO KAVINO PRIMES

edini jugoslovanski produkt te vrste.

2/10—1

Delniška glavica:
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica števil. 2.

Rezervni fond:
K 350.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.